

Hjørring kommunes finansielle strategi

Oktober 2017

Formål:

Formålet med en finansiell strategi er at fastlægge rammerne for en aktiv styring af Hjørring kommunes finansielle portefølje, dvs. en aktiv håndtering af de likvide midler herunder obligationsbeholdningen (aktivpleje) og den kort- og langfristede gæld (passivpleje).

Strategien har endvidere til formål at sikre, at Hjørring kommune har et fuldt overblik over de rente- og valutarisici, der er forbundet med kommunens aktiv- som passivside.

Målet er optimering af likviditetsplaceringen og minimering af finansieringsomkostningerne inden for den af Byrådet vedtagne finansielle strategi.

Den finansielle strategi vil løbende efter behov blive revideret i takt med udviklingen i de finansielle markeder og kommunens vurderinger af finansiell risiko.

Kommunens finansielle strategi, som er formuleret i dette dokument, betragtes som et arbejdsredskab for kommunens økonomiråde til brug for den løbende håndtering af kommunens finansielle portefølje.

Likviditetsstrategi:

Poster der omfatter likviditetsstrategien er på aktivsiden ¹⁾de likvide aktiver (funktion 9.01-9.11) samt eventuelt deponerede beløb pga. af indgåelse af lejemål og garantistillelse mv. (funktion 9.32.27).

¹⁾ De likvide aktiver omfatter: a) kontante beholdninger b) indskud i pengeinstitutter c) beholdning af frit omsættelige obligationer f.eks. realkreditobligationer.

Før den 22. april 2013 blev lånebekendtgørelsens regel om deponering realiseret ved at deponere et kontantindestående på en spærret konto, men fra den 22. april 2013 er der blevet deponeret obligationer svarende til kommunens opgjorte deponeringsforpligtelse.

Hjørring kommune har aktuelt her i 2017 ikke deponeret, men såfremt der igen fremover skulle blive behov for at deponere, så vil det ske ved at deponere obligationer.

Fra den 1. oktober 2010 blev den tidligere statslige ubegrænsede indskydergaranti i pengeinstitutter ændret, således at alene indskud i pengeinstitutter op til netto 0,75 mio. kr. var dækket af indskydergarantien.

Hjørring kommune ændrede derfor med virkning fra den 1. oktober 2010 finansiell strategi, således at der som udgangspunkt ikke fremover skulle være et positivt indestående på kommunens bankkonti. Likviderne blev placeret i obligationer og udsving i den daglige likviditet hen over året blev finansieret ved træk på kassekredit hos kommunens primære pengeinstitut.

For at kunne håndtere denne likviditetsstrategi, har Hjørring kommune haft et stort bevilget træk på kassekredit hos kommunens primære pengeinstitut. Siden medio 2011 har dette bevilgede kassetræk været på 500 mio. kr.

I 2013 blev der i Danmark udpeget seks systemisk vigtige pengeinstitutter – de såkaldte SIFI'ere.

Et SIFI pengeinstitut skal leve op til højere krav om kapital og likviditet, og der skal udarbejdes genopretnings- og krisehåndteringsplaner samt krav til god selskabsledelse. Populært sagt anser de fleste et SIFI-pengeinstitut som værende "for stor til at falde".

Hjørring kommunes nuværende primære pengeinstitut Danske Bank og tidligere primære pengeinstitut Jyske Bank er begge udpeget som et SIFI-pengeinstitut.

Økonomiudvalget har derfor gradvist ændret holdning, således at Hjørring kommune på enkeltdage kan have et større positivt indestående i kommunens primære pengeinstitut, idet risikoen herved må anses at være tæt på nul.

Styringsmæssigt er en sådan strategi hensigtsmæssig, idet Hjørring kommunes likviditet på enkeltdage kan variere særdeles meget. Til illustration kan det nævnes, at likviditeten på enkeltdage i løbet af et år har varieret op til 450 mio. kr.

Økonomiudvalget har på møde medio januar 2017 drøftet økonomiske pejlemærker for Hjørring kommune.

Under hensyntagen til bl.a. risiko, forrentning og en hensigtsmæssig likviditetsstyring med den nuværende kassekredit på 500 mio. kr. finder administrationen, at Hjørring kommune bør have et økonomisk pejlemærke til kommunens obligationsbeholdning på omkring 130 mio. kr.

KL har tidligere foreslået, at kommunerne som minimum bør have en kassebeholdning på omkring 2.000 kr. pr. borger, hvilket for Hjørring kommune i givet fald svarer til omkring 130 mio. kr.

Såfremt Hjørring kommune tilstræber at have en kassebeholdning på mindst 130 mio. kr., og en obligationsbeholdning omkring 130 mio. kr., så vil Hjørring kommune træk på kassekredit hos kommunens primære pengeinstitut som udgangspunkt i gennemsnit blive minimal.

Hjørring kommunes betalingsstrømme vil dog stadigvæk i givet fald medføre, at der på enkeltdage vil være store udsving med træk på kassekredit henholdsvis positivt indestående på kassekredit.

Hjørring kommune har siden 2010 haft en strategi om, at når der erhverves obligationer med lang løbetid bør obligationsprovenuet på erhvervelsestidspunktet være "dækket af" ved indgåelse af aftale om renteswap med fast rente for lån med nogenlunde samme provenu og løbetid som de erhvervede obligationer. Formålet hermed er at reducere risikoen for tab ved renteændringer i obligationernes og renteswappens løbetid.

Den faldende rente i de senere år har medført, at Hjørring kommunes obligationsbeholdning i en vis udstrækning løbende er blevet førtidig indfriet. Ved førtidig indfrielse af obligationer, opnår Hjørring kommune på indfrielsestidspunktet

en økonomisk gevinst, idet kommunen altid har erhvervet obligationer til en kurs, som er lavere end 100.

Indgåelse af renteswap med fast rente har medført, at renteniveauet for kommunens fast forrentede lån er blevet nedbragt til aktuelt godt 2 pct. p.a. i gennemsnit.

Hjørring kommune har med ovennævnte strategi løbende realiseret et ønske om, at den overskydende likviditet placeres, så det forventede afkast bliver størst muligt med minimal risiko, samtidig med at låneomkostningerne ved fast forrentede lån reduceres efter omstændighederne mest muligt.

Finansieringsstrategi:

Poster der er omfattet af finansieringsstrategien på passivsiden, er dels den kortfristede gæld til pengeinstitutter i form af kassekreditter og byggelån mv. (funktion 9.50) og den langfristede gæld (funktion 9.63-9.79).

Ifølge lånebekendtgørelsen kan en kommune optage lån for låneberettigede udgifter afholdt i løbet af året. Endvidere får Hjørring kommune efter ansøgning af Indenrigsministeriet erfaringsmæssigt meddelt lånedispensationer gældende for et år.

Det kommunale låneoptag skal ske senest inden udgangen af april måned året efter.

Der er f.eks. ikke mulighed for at optage lån i 2018 for låneberettigede udgifter afholdt i 2016.

Økonomisk Forvaltning udarbejder årligt en opgørelse af kommunens låneberettigede udgifter mv. og dermed låneadgangen, som forelægges Byrådet.

Beslutninger om optagelse af lån herunder lånets størrelse skal i henhold til Styrelseslovens § 41 træffes af Byrådet. Ved optagelse af nye lån træffer Byrådet endvidere beslutning om løbetid, afdragsform og konkrete lånevilkår i øvrigt.

Beslutninger om omlægning/konvertering af lån kan under hensyntagen til behovet for hurtig handling træffes af borgmesteren, fungerende borgmester,

kommunaldirektøren og økonomidirektøren 2 i forening inden for den finansielle strategis rammer. Økonomiudvalget orienteres hurtigst muligt om omlægningen herefter.

Omlægningsstrategier:

Omlægning af låneporteføljen foretages i øvrigt, når Hjørring kommune vurderer det hensigtsmæssigt. Der kan benyttes finansielle instrumenter.

I nuværende lånebekendtgørelse vil der alene fremadrettet være mulighed for at indgå terminsforretninger og almindelige rente- og valutaswaps uden optionselementer.

Hjørring kommune har pga. de spekulative elementer i en optionsaftale og dermed et forholdsvis højt risikoniveau aldrig indgået finansielle aftaler med optionselementer.

Anvendelse af finansielle instrumenter i form af renteswaps med fast rente har givet Hjørring kommune øget fleksibilitet til at foretage en aktiv styring af låneporteføljen herunder bedre mulighed for at realisere en fordelagtig lav forrentning af kommunens gæld mv.

Ved enhver konvertering skal man være opmærksom på jf. de fastsatte regler i lånebekendtgørelsen, at den gennemsnitlige løbetid alene må forlænges ved en konvertering, såfremt der i forbindelse med det eksisterende låneoptag ikke er valgt den maksimale løbetid.

Gældsafvikling sker i øvrigt med den afdragsprofil, som er fastsat i forbindelse med låneoptagelsen.

Hvis den økonomiske situation tilsiger det, kan Byrådet tage stilling til, hvorvidt der er ønske om en anden gældsafvikling inden for de af lånebekendtgørelsen fastsatte regler.

Omlægninger af låneporteføljen bør baseres på rådgivning fra ekstern rådgiver.

Hjørring kommune har indgået rådgivningsaftale med Kommunekredit.

Rentesammensætning:

For at mindske renterisikoen og samtidig sikre muligheden for at reducere den samlede renteudgift på kommunens låneportefølje er der ønske om at sikre muligheden for, at en vis del af kommunens lån herunder træk på kassekreditten er variabelt forrentet.

Variabelt forrentede lån herunder eventuel træk på kassekreditten må som udgangspunkt udgøre op til 75 pct. af den samlede låneportefølje.

Låneporteføljen kan være baseret på såvel fast som variabel rente indenfor følgende rammer angivet i pct.

Låneportefølje			
Fast rente		Variabel rente	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
25	100	0	75

Valutasammensætning:

I KL aftalen om kommunernes økonomi fra 2012 er det aftalt, at kommunerne fremadrettet ved låntagning alene må være sluteksponeret i danske kroner eller euro.

For at begrænse risikoen for tab ved valutakursændringer må udenlandsk valuta i form af Euro ikke overstige 50 pct. af den samlede låneportefølje herunder træk på kassekreditten.

Endvidere skal der som minimum være en lavere rente for lån i Euro i relation til DK på 0,3 pct. point, før låneoptag i Euro kan foretages.

Finansieringsvaluta	Minimums- renteforskel	Andel i %	
		Min.	Max
DK		50	100
EUR	0,3%	0	50

Hjørring kommune har ikke optaget lån i Euro, idet de realiserede renteniveauer for henholdsvis Euro og danske kroner i de senere år, ikke har gjort det muligt at optage lån i Euro med den af Hjørring kommune vedtagne finansielle strategi.

Indhentning af lånetilbud:

Variabelt forrentede lån optages som udgangspunkt hos Kommunekredit, idet tilbagemeldingerne har været, at andre potentielle långivere ikke er konkurrencedygtige med Kommunekredit for så vidt angår variable forrentede lån.

Det skyldes hovedsageligt, at Kommunekredit aldrig har realiseret tab på udlån. Kommunekredit kan derfor via de internationale markeder tilbyde udlån til den lavest mulige variable rente til bl.a. Hjørring kommune.

For påtænkt kommunal lånoptag via fastrenteswap afholder Hjørring kommune ifølge praksis udbud, således at der indgås aftale med det pengeinstitut, der på baggrund af de fastsatte udbudsbetingelser (i praksis det laveste renteniveau), har afgivet det for Hjørring kommune bedste tilbud.

Kommunekredit har pga. meget lav risikovillighed ikke ønske om at indgå fastrenteswap på egen hånd, men indgår aftale via et andet pengeinstitut, når der sker udlån via fastrenteswap.

Kommunekredit afgiver derfor erfaringsmæssigt ikke nødvendigvis det laveste bud, når Hjørring kommune går i udbud med fastrenteswap.

Bilag 1

Hjørring kommunes aktiver og gæld i 2017

Hjørring kommunes gæld ekskl. ældreboliger kan primo 2017 jf. opgørelse fra Kommunekredit opgøres til ca. 800 mio. kr.

7 pct. af låneporteføljen er variabelt forrentet, og 93 pct. af gælden er fast forrentet jf. opgørelse fra Kommunekredit.

Hjørring kommune har her i oktober 2017 en obligationsbeholdning med en kursværdi på 125 mio. kr.

Endvidere har Hjørring kommune aktuelt et positivt gennemsnitligt indestående i Danske Bank på omkring 125 mio. kr.

Bevægelserne på Hjørring kommunes primære konto i Danske Bank er over tid meget store. Til illustration kan oplyses, at den 2. januar 2017 blev der indsat 653,7 mio. kr. og hævet 233,5 mio. kr. på Hjørring kommunes primære konto i Danske Bank.